

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/26/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813207455
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8813207455.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: COFIDIS a.s., Suché Mýto 1, Bratislava, IČO: 36 816 337, zastúpený Advokátskou kanceláriou Antovszká, s.r.o., Žabotova 2/B, Bratislava, IČO: 36 866 881, proti žalovanej: N. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, o zaplatenie 1.133,11 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 3C/235/2013-30 zo dňa 24.9.2013, jednomyselne takto

rozhodol:

R u š í rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V dôvodoch tohto rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal proti žalovanej zaplatenia 1.133,11 eur, ktorá pozostávala z poskytnutého úveru v sume 995,67 eur, úroku vo výške 137,44 eur. V návrhu uviedol, že dňa 21.2.2008 uzatvoril so žalovanou Zmluvu o revolvingovom úvere č. 70098368 a návrh zmluvy o úvere. Všeobecné obchodné podmienky, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, obsahovali údaje o výške úverového limitu, úrokovej sadzbe 2,14 % mesačne, poistnom a hodnotu RPMN 29%. Po posúdení podkladov predložených žalovanou bol tejto poskytnutý úverový limit vo výške 996,- eur, čerpanie ktorého sa uskutočnilo v súlade so Všeobecnými podmienkami poukázaním peňažných prostriedkov na bankový účet určený žalovanou v zmluve o úvere. Žalovaná sa oboznámila so Všeobecnými obchodnými podmienkami, čo potvrdila podpisom zmluvy o úvere. Žalobca a žalovaná sa dohodli na splácaní úverového limitu, riadnych úrokoch, výške minimálnej mesačnej splátky v dátume splatnosti mesačnej splátky najneskôr do 15. dňa v mesiaci v sadzbe riadneho úroku vo výške 2,14% mesačne, výške poistného za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,65%. Žalovaná splátky neplatila riadne a včas, čím porušila ustanovenia zmluvy a Všeobecných podmienok, preto žalobca listom od zmluvy odstúpil. Uviedol, že žalovaná ku dňu podania návrhu uhradila 2.000,10 eur a žiadnu ďalšiu splátku už neuhradila.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžníčka uzavreli dňa 21.02.2008 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 70098368, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníčke úver s úverovým limitom 30.000,- Sk. Úroková sadzba platná ku dňu uzavretia zmluvy bola vo výške 2,14% mesačne. Žalovaná ako dlžníčka svojím podpisom potvrdila, že sa oboznámila so zmluvou o úvere, súhlasila s ňou a zobrala na vedomie, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky, s ktorými sa riadne oboznámila, považovala ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavila súhlas byť nimi viazaná. V časti poistenie úveru, žalovaná vyplnila časť odmietnutie poistenia, čo potvrdila svojím vlastnoručným podpisom. Súd prvého stupňa citoval čl. 1 až 5 Všeobecných obchodných podmienok, ďalej čl. 7, 8 a čl. 12 týchto Všeobecných obchodných podmienok a v tejto súvislosti konštatoval, že listom zo dňa 11.12.2012 adresovaným žalovanej žalobca tejto oznámil, že jej aktuálny dlh predstavuje 1.133,11 eur a ďalej to, že v súlade s

čl. 8.4 VOP odstupuje od zmluvy o revolvingovom úvere s tým, že toto odstúpenie je účinné momentom doručenia v súlade s bodom 12.4 VOP. Účinnosťou odstúpenia od zmluvy sa zmluva o úvere končí a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe, celý do tejto doby nesplatený úver, taktiež i všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere sa stávajú splatnými a je povinná ich bezodkladne uhradiť v plnej výške. Z výpisu z úverového účtu súd zistil, že žalovaná čerpala dňa 22.02.2008 sumu 995,82 eur, dňa 09.02.2009 sumu 159,76 eur, 27.08.2009 sumu 94,52 eur, dňa 22.12.2009 sumu 50,- eur, dňa 05.05.2010 sumu 50,- eur, dňa 05.07.2010 sumu 24,- eur, 07.09.2010 sumu 32,- eur, 16.12.2010 sumu 150,- eur, 30.05.2011 sumu 64,- eur, teda celkove 1.620,10 eur. Súd ďalej vec právne hodnotil podľa § 497 Obchodného zákonníka, ďalej podľa ustanovenia § 52 ods.1, 2, ustanovenia § 53 ods.1, ustanovenia § 54 ods. 1, ustanovenia § 48 ods. 2, ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, ďalej podľa § 25 ods. 1, 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej § 2 písm. a/, § 3 ods.1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, ust. § 3 ods. 3 zákona NR SR č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou ako dlžníčkou bola uzavretá úverová zmluva o revolvingovom úvere. Podľa zmluvy a Všeobecných obchodných podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, ide však o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto súd právny vzťah posúdil podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Právna úprava odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku je pre žalovanú ako spotrebiteľa výhodnejšia. Je nepochybné, že žalobca využil svoje právo v zmysle Všeobecných obchodných podmienok a listom, zo dňa 11.12.2012 od zmluvy odstúpil. Odstúpením od zmluvy sa zmluva v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka ruší od samého začiatku, ak strany už podľa zmluvy plnili, vypořádajú sa medzi sebou podľa zásad o bezdôvodnom obohatení. Odstúpenie žalobcu od úverovej zmluvy má účinky ex tunc, teda späťne ku dňu uzavretia zmluvy, úverová zmluva sa od začiatku zrušila, pričom v súlade s ustanovením § 457 Občianskeho zákonníka, ak bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy je teda povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli, ako výslovne ustanovuje § 457 Občianskeho zákonníka, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve. Ako už súd v dôvodoch uviedol, žalovaná čerpala úver v sume 1.620,10 eur, pričom žalobca v návrhu uviedol, že žalovaná ku dňu podania žaloby uhradila sumu v celkovej výške 2.000,- eur. Na základe uvedeného mal súd za to, že žalovaná nemá vo vzťahu k žalobcovi žiadnu ďalšiu povinnosť na plnenie z úverovej zmluvy, ktorá bola zrušená, a teda žalobca nemá nárok na žiadne bezdôvodne obohatenie, preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Proti rozsudku podal odvolanie z dôvodu ustanovenia § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., teda z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že so žalovanou uzatvoril zmluvu o revolvingovom úvere, pričom žalovaná svojím podpisom potvrdila, že sa oboznámila so zmluvou, že s ňou súhlasí a uzatvára ju v súlade so svojou slobodnou a vážnou vôľou. Poukázal na skutočnosť, že zmluva o úvere bola uzatvorená v súlade s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a ustanovenia zákona č. 513/1991 Z.z. Obchodného zákonníka. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z VOP žalobcu, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uzavretej zmluvy o úvere čl. 1.3.1., podľa ktorého zmluva o úvere je zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi veriteľom a klientom v súlade s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti citoval potom ustanovenie § 2 písm. b) a c) zákona č. 258/2001 Z.z.. Poukázal na to, že v zmluve sa uvádza, že žalovaná berie na vedomie, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú VOP žalobcu, ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy o úvere a prílohy 1 až 4 a potvrdzuje, že sa s nimi riadne oboznámila, že tieto považuje za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaná. Žalobca poukázal na ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, na ustanovenie § 273 Obchodného zákonníka pričom konštatoval, že žalovaná podpisom zmluvy o úvere potvrdila, že sa so zmluvou o úvere oboznámila, súhlasila s ňou, uzatvárala ju v súlade so slobodnou a vážnou vôľou. Svojím podpisom zobrala na vedomie, že VOP, ktoré sú vytlačené na rubovej

strane tlačiva zmluvy a prílohy 1 až 4 sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, považovala ich za dostatočne zrozumiteľné a určité, prejavila s nimi súhlas. Žalobca mal za to, že jeho nárok na zaplatenie sumy 1.133,11 eur pozostávajúcej z úveru vo výške 995,67 eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 137,44 eur uplatnenej v návrhu na začatie konania je plne dôvodný a preukázaný. Žalobca mal za to, že súd na predmetnú právnu vec, konkrétne na otázku odstúpenia od zmluvy o úvere, aplikoval nesprávny právny predpis a to Občiansky zákonník, napriek skutočnosti, že žalobca v čl. 1.3.1. VOP uviedol, že zmluva o úvere je zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi veriteľom a klientom v súlade s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a Obchodného zákonníka. Napriek tomu, že v danom prípade ide o spotrebiteľský úver nie je možné zmluvu o revolvingovom úvere ako celok považovať za občianskoprávnu zmluvu, ale podľa názoru žalobcu je možné na právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným aplikovať len tie ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sa výslovne týkajú úpravy spotrebiteľských zmlúv, inak sa však zmluva o úvere posudzuje ako obchodný záväzkový vzťah. Žalobca uviedol, že právna úprava odstúpenia od zmluvy je v Obchodnom zákonníku komplexnou, a preto sa ustanovenia Občianskeho zákonníka nepoužijú. Zmluvné strany sa v rámci zmluvnej slobody môžu dohodnúť na tom, že jedna z nich, alebo obidve sú oprávnené od zmluvy odstúpiť a zároveň si dohodnúť dôvody, pre ktoré sú tak oprávnené urobiť. Podľa všeobecnej úpravy § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje od počiatku. Obchodný zákonník nehovorí o zrušení zmluvy, ale o zániku zmluvy, čo je obsahovo totožné. Rozdielne je však stanovený moment zániku zmluvy, pretože zmluva zaniká, keď odstúpenie od zmluvy je doručené druhej zmluvnej strane. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MObdO V 2/2007. Zmluvné strany si v rámci zmluvnej voľnosti upravili dôsledky odstúpenia od zmluvy o úvere v čl. 8.4. VOP. Účinnosťou odstúpenia od zmluvy o úvere sa zmluva o úvere končí a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe celý do tejto doby nesplatený úver klienta, taktiež i všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere sa stávajú splatnými a klient je povinný ich bezodkladne uhradiť veriteľovi v plnej výške. Zánikom alebo zrušením zmluvy o úvere nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy o úvere, alebo s ňou súvisiace, ktoré vznikli pred skončením zmluvy alebo v súvislosti s jej skončením. Navyše zo zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľskom úvere platnou a účinnou v čase uzavretia zmluvy o úvere nevyplýva, že v prípade uzavretej zmluvy o úvere pôsobí Občiansky zákonník ako lex specialis k Obchodnému zákonníku a totiž s poukazom na ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca má za to, že vyššie uvedené ustanovenie nemôže byť interpretované tak, že na všetky nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv majú byť aplikované výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka, ale tak, že len ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú jednostranne kogentné, to znamená aj voči Obchodnému zákonníku. To, že zákonodarca nepočítal s kogentnosťou Občianskeho zákonníka pri všetkých spotrebiteľských zmluvách asi najviac logickým výkladom dokazuje ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka posledná veta, podľa ktorej, ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Žalovaná sa na odvolanie žalobcu nevyjadřila.

Odvolací súd v zmysle § 212 ods.1 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolávateľ domáhal preskúmania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na zápisnicu o pojednávaní zo dňa 24.9.2013, z ktorej vyplýva, že na toto pojednávanie sa nedostavila žalovaná, aj keď doručenie predvolania bolo u nej preukázané. Na pojednávanie sa dostavila B. X., ktorá vyhlásila, že ju bude v konaní zastupovať. Súd napriek tomu, že táto nepredložila plnomocenstvo na zastupovanie s uvedenou B. X. konal, oboznámil žalobu a prílohu žaloby, ako aj písomné podanie žalobcu, ktorým sa tento ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a na základe toho potom o návrhu rozhodol. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že prílohou žaloby bola zmluva o úvere, ktorá však nebola čitateľná (viď čl. 4), teda súd rozhodol bez toho, aby uskutočnil dokazovanie v zmysle § 120 O.s.p..

Podľa § 212 ods. 3 O.s.p. na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nevykonanie dokazovania v súlade s vyššie uvedeným ustanovením znamená takúto vadu, pre ktorú oblasť súd musel rozsudok súdu prvostupňového stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť tú skutočnosť, že nemožno považovať za prejav vôle uzavrieť zmluvu o úvere, ak informácie o tom, že sa uzatvára zmluva a aké má podstatné náležitosti, sú uvedené vo VOP. Zmluva sa totiž uzatvára súhlasom s jej podstatnými náležitosťami. Obchodné podmienky sú doplnkom zmluvy a ich záväznosť pre strany je závislá od existencie zmluvy. Musí existovať zmluva, ktorá na obchodné podmienky odkazuje. Uzavretie zmluvy preto nemôže byť odkazom na Obchodné podmienky nahradené. Z tohto pohľadu je potrebné potom posudzovať uzavretie či neuzavretie úverovej zmluvy medzi žalobcom a žalovanou.

Nenáležitú v danom prípade bolo aj ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., pokiaľ ide o náhradu trov konania. Podmienky aplikácie tohto ustanovenia totiž neboli v konaní splnené. Ak súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, potom ide jednoznačne o úspech žalovanej a v takomto prípade je potrebné náhradu trov konania posudzovať podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Samozrejme, ak žalovanej trovy nevznikli, potom sa jednoducho ako úspešnej účastníčke tieto nepriznajú, ale len z dôvodu, že jej žiadne trovy v konaní nevznikli.

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.